

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного
стану лісів у 2025 році

07.10.2025р.

м. Ізмаїл

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, провідним інженером лісового господарства Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ОНИЩЕНКОМ Сергієм, лісничим Бородинського лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КІЧУК Петром, провели 07.10.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень Ізмаїльського надлісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі **43,8 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія лісовості
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревини, куб. метрів на 1 гектар	
Бородинське	36	2	2.0		2.0	2.0	7АКБЗГЛЗ+ДЗ+АБЗ	63	0.60	3	17	20	130	3
Бородинське	36	3	2.6		2.6	2.6	9ЯЗ1АКБ+ГЛЗ	63	0.60	2	18	20	160	3
Бородинське	36	5	3.8		3.8	3.8	9ЯЗ1ДЗ	63	0.70	3	16	20	150	3
Бородинське	36	12	3.6		3.6	3.6	5ЯЗЛ2БРС1АБЗ2АКБ	55	0.70	4	11	16	70	3
Бородинське	36	13	0.8		0.8	0.8	6ГЛЗ1АКБ+ЯЗЛ+БРС	61	0.70	2	19	24	160	3
Бородинське	36	21	1.8		1.8	1.8	5ЯЗ3АКБ1ГЛЗ1АБЗ	58	0.60	4	13	16	80	3
Бородинське	42	14	12.3		12.3	12.3	6ЯЗ1ДЗ2АКБ1КЛ1	52	0.70	3	13	16	90	3
Бородинське (Тарутинське)	14	29	10.8		10.8	10.8	4АКБ6ЯЗЛ	53	0.65	3	14	16	100	2
Бородинське (Тарутинське)	14	30	5.1		5.1	5.1	8ДЗ2КЛГ	54	0.7	2	16	24	100	2
Бородинське (Саратське)	28	12	1.0		1.0	1.0	10ГЛЗ	60	0.7	3	14	20	110	3
Разом по лісництву			43,8		43,8	43,8								
Всього ВСР:					43,8									

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Ізмаїльського надлісництва Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій

(фотосинтезу, всмоктування води та поживних речовин) та призводять до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідовним всиханням.

Заплановані у вибірку санітарну рубку, дерева всіх листяних порід (дуб, ясен, акація, клен, гледичія та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості злами вершини, поодинокі дерева з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частини стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (заболонниками, вусачами, златками).

В результаті оцінки санітарного стану акацієвих насаджень по Бородинському лісництві відмічено, що деревоостанні стиглого та перестійного віку є ослаблені та деградовані, без приростів, суховершинні, що свідчить про втрату їх біологічної стійкості.

На ділянках з акацією та гледичією будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева суховершинні та сухостійні, з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів, вражені поодиноким некрозом – раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодкових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені поодинокі плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрово – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смугасту стовбурову гниль корозійного типу. Також було виявлено на акацієвих деревах поодинокі плодові тіла сірчано – жовтого трутовика, що викликає червоно – буру ядрову призматичну стовбурну гниль.

Своєчасне виявлення поширення трутовиків має важливе значення, так як дає змогу вчасно видаляти вражені дерева з насаджень, тим самим зменшуючи ймовірність подальшого поширення й зараженості спорам здорових дерев.

Висновок:

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: короїдами (заболонниками), вусачами, златками та із враженням насаджень хворобами лісу (поодиноким східчастим раком листяних порід, стовбурові гнилі – викликані дереворуйнівними грибами).

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірку санітарну рубку проведено частково.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Ізмаїльського надлісництва Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти відповідно до вимог Санітарних правил в лісах України.

Рекомендації та пропозиції:

І. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та уражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження шкідливих організмів у прилеглих насадженнях, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог Санітарних правил в лісах України.

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 43,8 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує державній лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-камбіофагів викладати зрубані дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно з вимогами Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках.

Головний лісознавець
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Ксенія МАСВЄСЬКА

Провідний інженер лісового господарства
Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Сергій ОНИЩЕНКО

Лісничий Бородінського лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Петро КІЧУК